

Ärende	Projektgruppsmöte 93
Datum och tid	2021-05-25 kl. 14-15
Plats	Sammanträdesrum tekniska förvaltningen och Teams
Närvarande	Monica Johansson (MJ), Klippans kommun, projektledare och ombud Tomas Henrysson (TH), Conviro AB, extern projektledare Lina Wideland (LW), Klippans kommun, kommunikatör Mats Andersson (MA), Länsstyrelsen i Skåne, kontaktperson David Lalloo (DL), Länsstyrelsen i Skåne, tillsynshandläggare
Distribueras även till	Hanna Holm (HH), Klippans kommun, chef tekniska förvaltningen Magdalena Gleisner (MG), Naturvårdsverket, kontaktperson

1. Uppföljning av åtgärder

Åtgärder har vidtagits i två dammar för att gynna salamandrarna. Rensning och höjning av vattennivån har gjorts i dammen öster om Strömgatan. Rensning av växtlighet och sediment har gjorts i lilla dammen i fd skogsområdet.

Artinventering av groddjur görs i enlighet med Länsstyrelsens beslut sista gången i år och artinventering av växter görs sista gången nästa år. Resultaten rapporteras till Naturskyddsenheten på Länsstyrelsen samt förs in i Artportalen. För groddjuren finns krav på att de ska ha återhämtat sig men för växterna finns inte något motsvarande krav. Vi får se om groddjursinventeringen kan avslutas i år i enlighet med beslutet.

Naturbränning har utförts på Läderbackarna för att gynna ängsväxter. Bränningen har utförts i samråd med Naturvårdsenheten på Länsstyrelsen.

I år betar en flock får på Läderbackarna och i det fd skogsområdet för att gynna ängsfloran.

Erosionsskyddet runt bryggan vid ån skadas av besökare. Krossmaterial dras ner både ovanför bryggan och på båda sidor. Runda stenar som ligger närmast vattnet slängs ut i ån av besökare. Förslagsvis vidtas åtgärder för att minska detta slitage.

Projektledningen föreslår att det byggs en bred trappa ner till den lägre bryggan från den grusade ytan. Dessutom föreslås att bryggan förses med hinder som gör det svårare att ta sig in under bryggan. Dessa åtgärder kommer kommunen att genomföra och bekosta. Vidare föreslås att växttäcknet dras närmre bryggan där detta är möjligt för att erosionsskyddet ska få samma utformning här som i övrigt. Då detta kan ses som en reparativ åtgärd av erosionsskyddet pga felaktig utformning så beslutas att detta genomförs inom projektet.

2. Kontrollprogram

Årsrapporten för 2020 är klar och inskickad till Länsstyrelsen. I rapporten framgår att det var höga halter krom och arsenik i grundvatten i augustimätningen. Detta kan troligen förklaras med att det före provtagningen varit en längre period med mycket låg vattennivå i ån. Detta medför att grundvattnet i rören som står i ån inte späds ut med ytvatten som de brukar göra vid högre vattennivåer.

En annan förklaring som kanske delvis också påverkar halterna i grundvattenrören vid inneslutningen är att den minskade infiltrationen genom de inneslutna massorna kan medföra högre halter. Syftet med inneslutningen är att minska infiltrationen och därmed flödet av grundvatten genom massorna och ut i ån. En bieffekt blir dock att halterna i det utströmmande vattnet blir högre trots att mängden föroreningar som sprids minskar.

I rapporten framgår att halterna i dagvatten motsvarar de som tidigare observerats.

Kontrollprogrammet har fått ett nytt utförande from 2021 med minskad omfattning och tydligare rapportering med koppling till historik. Första halvårsrapporten (tidigare kvartalsrapport) är inskickad till Länsstyrelsen.

I halvårsrapporten kan utläsas något lägre halter i grundvatten än i augustimätningen. Vidare kan man se att det är en hög halt krom ut från uppehållsdammen (D1604). Detta kan troligen förklaras med ett mycket lågt flöde i diket från Cösters dal pga isbildning, vilket leder till att vattnet i dammen inte späds ut med det rena vattnet från dalen.

I diagrammen över halter i ån uppströms resp. nedströms området kan man utläsa att det oftast är ett litet påslag av krom i ån vid passage av området, men sällan av arsenik. Det är dock mycket låga eller låga halter av båda ämnena i ån.

3. Informationsinsatser

Projektet har satt upp informationsskyltar om fauna och flora på olika ställen runt området. Här finns skyltar om ängsmarken, faunadepåerna, salamandrarna och våtmarken. Dessutom finns det skyltar som informerar och välkomnar till området. Samtidigt satte kommunen upp informationsskyltar om Bäljane å.

Varningsskyltar för schakt i tätskikt ska sättas upp runt Läderbackarna.

LW föreslår att salamanderinventeringens andra del i slutet av sommaren ska filmas av kommunens fotograf. Övriga tycker detta låter som ett bra förslag om det är möjligt att genomföra då inventeringen görs på kvällen i mörker.

LW föreslår även att vi ska sätta upp skyltar vid bryggan om att stenarna som ligger där är en del av ett erosionsskydd som behövs för att ån inte ska gräva sig in i åkanten. Detta är ett bra förslag och förhoppningsvis medför det mindre skadegörelse.

4. Ekonomi

Utfallet 2020 blev 851 kkr och budgeten var 550 (ursprunglig budget) + 524 (överfört från 2019) = 1 074 kkr vilket innebar ett överskott på 223 kkr.

Prognos för 2021 är ca 555 kkr och budgeten är 550 (ursprunglig budget) + 223 (överfört från 2020) = 773 kkr vilket pekar på ett överskott på ca 218 kkr.

Den långsiktiga prognosen för hela bidragsprojektet 2014-2023 beror på omfattning av eventuella garantiåtgärder/reparationer. Utan garantiåtgärder/reparationer är prognosen för 2022 ca 400 kkr och för 2023 ca 480 kkr.

Prognosen för hela bidragsprojektet 2014-2023 pekar på ett totalt utrymme för åtgärder/reparationer 2021-2023 på ca 388 kkr.

5. Tidplan

Planen är att åtgärda kring bryggan enligt beskrivning ovan samt att korrigera höjden på en av vallarna i uppehållsdammen 2021.

Garantibesiktningar och eventuella reparationer till följd av dessa är planerade till 2022 (VA) och 2023 (övrigt).

Kontrollprogrammet är planerat att löpa tom augusti 2023. Planen är att vi ska försöka hinna med att skriva en sammanfattande slutrapport för kontrollprogrammet under 2023. Slutsatserna i denna slutrapport kommer att avgöra om vi kan avsluta kontrollprogrammet som planerat 2023.

Om slutsatserna i rapporten visar att kontrollprogrammet behöver förlängas blir det ont om tid att söka bidrag för denna förlängning. Därför kommer projektledningen att ta fram ett PM efter första halvårsrapporten 2023 för att där försöka förutse om kontrollprogrammet behöver förlängas och mer bidrag behöver sökas. Till hjälp för detta beslut kommer erfarenheter från andra bidragsprojekt att studeras.

Om uppföljningen kan avslutas enligt plan 2023 kommer en slutredovisning av bidraget för genomförande av åtgärder att tas fram till årsskiftet 2023/24.

6. Övrigt

-

7. Kommande möten

Projektledningen kallar till nästa möte när första halvårsrapporten för kontrollprogrammet för 2022 har kommit.